

do_co_mo_mo_

Fișă minimală documentare 2003

Girată de organizația membră națională/regională: OAR

0.1 Fotografia clădirii/ grupului de clădiri/ sitului urban/ peisajului/ grădinii
descrie: Restaurantul "Perla Mării"

sursa: Fotografie din „Arhitectura R.P.R.”, nr. 5(60), septembrie-octombrie
1959

data: 1959

1. Identitatea clădirii/ grupului de clădiri/ sitului urban/ peisajului/ grădinii:

1.1 numele actual:	Restaurantul „Perla Mării”
1.2 variantă sau nume trecut	Restaurantul „Perla Mării”
1.3 numărul și numele străzii	Aleea Perla Mării nr.11
1.4 oraș:	Eforie Nord
1.5 regiunea/statul:	Constanța
1.6 cod poștal:	905350
1.7 țara:	România
1.8 cod topografic național	Lat: 43°53'1 48"N Long: 28°36'23 07"E
1.9 clasificare/tipologie	REC- Clădiri comerț, Restaurant-cantină
1.10 statut de protecție & data	propus pentru clasare, grupa A, la nivel național, 2009

do_co_mo_mo_

2 Istoria clădirii

2.1 rezumatul inițial/scop	Ansamblul Centrului de Odihnă și Tratament Eforie II, din care face parte restaurantul „Perla Mării”, a fost cel mai mare complex realizat până în 1959 pe litoralul Mării Negre, proiectat pentru a asigura cazarea a 2000 de vizitatori.
2.2 date: contractare / recepția lucrării	1955-1959
2.3 arhitecți proiectanți și alții	A fost proiectat de un colectiv condus de arhitecții Cezar Lăzărescu și Lucian Popovici, cu colaborarea arhitecților N. Stopler, A. Solari-Grimberg, Virginia Petrea, Paul Focșa, Antonia Aioanei, Gabriela Gheorghiu, Anca Borgovan Ionescu, J. Rosenberg, Gheorghe Dorin. Arhitectul N. Stopler este de fapt autorul propriu-zis al proiectului. Colectivul de rezistență condus de inginer Nicolae Laszlo; pentru instalații, colectivul condus de inginerii Gh. Stavrescu și Gh. Gheorghe; mobilier, arhitectul V. Rado.
2.4 alții asociați cu clădirea -	Ansamblul Centrului de Odihnă și Tratament Eforie II, din care face parte restaurantul „Perla Mării”.
2.5 modificări importante cu datele aferente	Prin inițierea clasării s-au oprit modificările la interiorul clădirii și schimbarea tâmplăriei. S-au limitat extinderile unor clădiri foarte apropiate, în parcul adiacent clădirii restaurantului.
2.6 funcție actuală	Și-a păstrat funcțiunea inițială.
2.7 stare actuală	Starea generală de conservare este bună, modificările sunt reversibile.

3 Descriere

3.1 descrierea generală

Clădirea restaurantului, probabil de inspirație corbusiană, a fost reușita complexului de cazare estival, devenind emblematică pentru acea perioadă.

Formula de volum compact de etaj suspendat pe un parter liber, deschis pe stâlpi metalici de dimensiuni mici și câteva pile de zidărie, constituie efectul surpriză al compoziției.

O rampă deschisă acoperită cu o copertină leagă parterul transparent de etajul-bloc. Pereții-cortină vitrați urmează conturul exterior al volumului etajului. Către curțile interioare, pereții cortină lipseau. Pereții exteriori, ai oficiului cantinei restaurant, precum și ai magazinelor adiacente, au fost tratați după principiul cunoscut al peretelui-perdea, care a fost aplicat aici pentru prima dată la noi în țară; pereții au devenit independenți de structură prin retragerea acestora către interiorul construcției, montați între elemente de beton prefabricate prinse între cele două margini ale planșeului. Între aceste elemente s-a montat geamul clar sau riglat, într-o tâmplărie prinsă în ghermele prevăzute din prefabricare în lamele de beton.

Tâmplăria este în cea mai mare parte fixă, cu ochiuri mobile pentru ventilație. Acest perete-perdea cu aspect unitar din exterior este, pentru interior, un perete complet luminos, geamul riglat dând o lumină difuză în interior și împiedicând în același timp vederea în exterior. Pe perimetrul fiecărei

do_co_mo_mo_

săli se află perdele de aluminiu eloxat mobile, permițând atât reglarea luminii naturale, cât și izolarea vizuală a uneia sau a alteia dintre săli, în cazul când i s-ar da o altă destinație temporară.

Intrările principale în clădire corespund celor două alei principale de circulație ale complexului. Prin aleea situată în spatele clădirii se accede și la magazinele situate la etaj. Aici, într-un spațiu limitat de lame de beton pe întregul contur, se circulă printre încăperile cu pereți de sticlă ale celor două magazine și două saloane de frizerie și coafură. Integrarea unor spații comerciale în volumul general al complexului și tratarea arhitecturală unitară a acestora, prin interferarea lor cu curțile interioare de la etaj și cu spațiul cantinei-restaurant, au generat o nouă schemă funcțională, ultramodernă, relevantă pentru contextul relaxării ideologice a politicii de partid.

3.2 construcție

Structural, construcția este formată din două dale sprijinite pe o rețea ordonată de stâlpi. Stâlpii sunt metalici: tuburi de sondă recuperate din deșeurile industriei petrolifere, având un diametru de 168 mm. În interiorul părților de serviciu, pe aceeași tramă structurală, stâlpii sunt de beton armat.

3.3 context

Ansamblul Centrului de Odihnă și Tratament Eforie II, din care face parte restaurantul „Perla Mării”, a fost cel mai mare complex realizat până în 1959 pe litoralul Mării Negre, proiectat pentru a asigura cazarea a 2000 de vizitatori.

4 Evaluare

4.1 tehnică

Concepția arhitecturală se baza pe principiul separării funcțiilor hoteliere în clădiri independente și pe intenția de a crea, în premieră față de factura clasicizantă a perioadei anterioare, o arhitectură simplă, modernă, sincronizată cu căutările modernismului postbelic occidental. Exemplul acestui ansamblu, a fost continuat de numeroase altele pe litoral și în țară, a impus o nouă orientare întregii creații arhitecturale românești.

Formula restaurantului de volum compact de etaj suspendat pe un parter liber, deschis pe stâlpi metalici de dimensiuni mici și câteva pile de zidărie, constituie efectul surpriză al compoziției.

O rampă deschisă acoperită cu o copertină leagă parterul transparent de etajul-bloc.

4.2 socială

Clădirea Restaurantului Perla Mării are valoarea simbolică foarte mare pentru comunitatea românească. Restaurantul a devenit unul din obiectivele reprezentative pentru arhitectura estivală din anii 1955-60, Restaurantul „Perla Mării” a devenit un simbol pentru arhitectura locală și națională și din

acest motiv a apărut pe copertile ghidurilor din anii '60.

4.3 culturală & estetică

Proiectul a făcut parte dintr-o suită de realizări de la începutul anilor '60 care reprezentau revenirea la modernism. Valoare arhitecturală, artistică și urbanistică – este excepțională, datorată calităților date de coerența partiului arhitectural și de structura unică realizată în România. Proporțiile volumului și plastica fațadelor, precum și poziția spațială, constituie un reper arhitectural pentru clădirile estivale. Se înserează armonios în peisajul natural al ansamblului din care face parte este un simbol pentru cultura arhitecturală a perioadei postbelice.

4.4 istorică

Ansamblul Centrului de Odihnă și Tratatament Eforie II, din care face parte restaurantul „Perla Mării”, a fost cel mai mare complex realizat până în 1959 pe litoralul Mării Negre, proiectat pentru a asigura cazarea a 2000 de vizitatori.

4.5 evaluare generală

La nivel național este un obiectiv singular, valoarea sa arhitecturală este recunoscută atât în mediul profesional, cât și de către publicul larg. Expresia sa este o realizare tehnică și a fost inovatoare pentru momentul respectiv. Este una dintre primele clădiri din anii '60, din România, cu plan liber sub influența arhitecturii lui Le Corbusier.

5 Documentare

5.1 principalele referințe

Articole

LĂZĂRESCU, Cezar, „Noi ansambluri de odihnă pe litoral. Centrul de Odihnă Eforie II”, în *Arhitectura R.P.R.*, nr. 5(60), septembrie-octombrie 1959.

Cărți

- CONSTANTIN, Paul, *Dicționar universal al arhitecților*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.

- LĂZĂRESCU, Cezar, CRISTEA, Gabriel, LĂZĂRESCU, Elena, *Arhitectura românească în imagini*, Editura Meridiane, București, 1972.

- LĂZĂRESCU, Ileana, GABREA, Georgeta, *Vise în piatră*, Editura Capitel, București, 2003.

- LUPU, Mircea, *Școli naționale în arhitectură*, Editura Tehnică, București, 1977.-***Colectiv, *Ghidul Constanței și împrejurimilor*, Editura Științifică, București, 1960.

5.2 material vizual atașat

do_co_mo_mo_

1. Plan de situație, imagini de ansamblu, hărți din ghid 1960
2. Piese desenate, imagini de epocă din revista Arhitectura R.P.R.
3. Piese desenate, imagini de epocă din revista Arhitectura R.P.R.
4. Fotografii de epocă
5. fotografii de ansamblu, 2009, autor Aurelian Stroe/Ruxandra Nemțeanu.
6. fotografii de detaliu, 2009, autor Aurelian Stroe/Ruxandra Nemțeanu.
7. fotografii de interior, 2009, autor Aurelian Stroe/Ruxandra Nemțeanu.

5.3 raportor/data

Nemțeanu Ruxandra 2012

6 Examinarea raportului de către ISC/R

Numele membrului ISC examinator:

data examinării:

aprobarea:

grup de lucru nr. ref.:

NAI nr. ref. :

comentarii:

*Fișă elaborată în cadrul proiectului Fundației Culturale Inform,
finanțat de Administrația Fondului Cultural Național*

do_co_mo_mo_